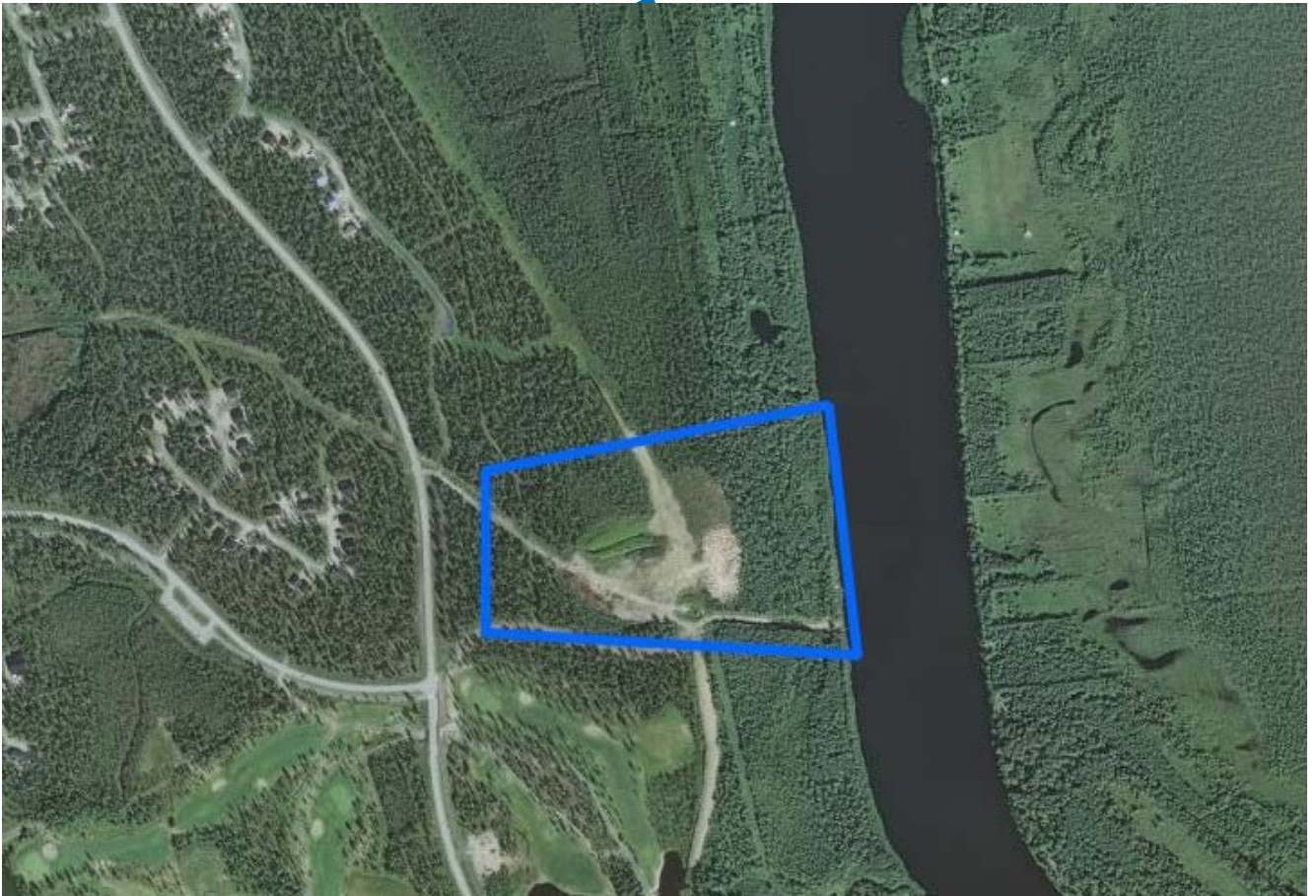

KITTILÄN KUNTA, 2. kunnanosa, Sirkka

Levin asemakaava ja asemakaavamuutos (Ounasrannan sähköasema), selostus 13.2.2013, tarkistettu 10.5.2013

Asemakaavamuutoksen vireilletulosta on kuulutettu Kittilälehdessä 19.10.2011.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetty nähtävillä 19.10.-2.11.2011.

Valmisteluaineisto nähtävillä (MRA 30 §) 14.12.- 4.1.2013

Kaavaehdotus nähtävillä (MRA 27 §) 4.4.-3.5.2013

Kunnanhallitus 25.3.2013, §105

Kunnanvaltuusto 17.6.2013, §41

Asemakaava on saanut lainvoiman 31.7.2013

Asemakaavan selostus koskee 13.2.2013 päivättyä ja 10.5.2013 tarkistettua asemakaavakarttaa.

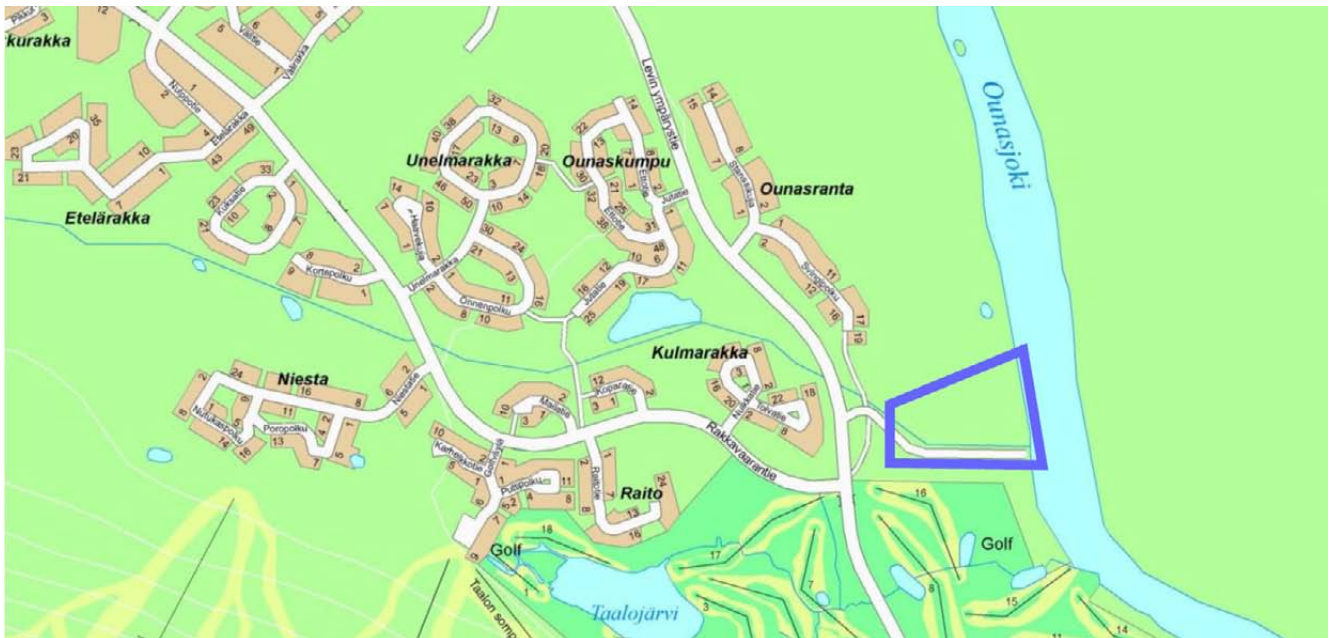
1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kunta:	Kittilä
Kunnannosa:	2, Sirkka
Korttelit:	ei muodostu uusia kortteileita, vain erityisalueita
Kaava:	Asemakaava ja asemakaavan muutos
Kaavan laatija:	Arkkitehti Jarmo Lokio

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaava-alue (kooltaan 32 ha) sijaitsee Kittilässä Sirkkan kylässä Levin ympärystien ja Ounasjoen välisellä alueella.

Kuva 1. Ote Kittilän osoitekartasta ja asemakaava-alueen raja. Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro 52/MML/11

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavan nimi on Levin asemakaava ja asemakaavan muutos (Ounasrannan sähköasema). Asemakaavan ja -kaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa sähköaseman ja sitä syöttävän 110 kV voimajohdon sijoittaminen alueelle. Nykyisten sähköasemien kapasiteetti ei riitä Levin alueella tulevaisuuden sähköntuotannon tarpeisiin ja uusien kaavahankkeiden toteuttamiseen, minkä johdosta on tarpeen vahvistaa Levin alueen sähkönsaantia.

1.4 Sisällysluettelo

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
2 TIIVISTELMÄ	5
3 LÄHTÖKOHDAT	5
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET	14
5 ASEMAKAAVAN KUVAUS	25
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	28

1.5 Luettelo liitteistä

- 1 Asemakaavan seurantalomake
- 2 Asemakaavakartta, merkinnät ja määräykset
- 3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 4 Luontoselvitys (S. Mäkikyrö, 31.7.2012)
- 5 Vastineet asemakaavaluonnoksen lausuntoihin ja muistutuksiin
- 6 Vastineet asemakaavaehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin

1.6 Luettelo lähteistä

Kalpio, S. ja Bergman, T. 1999: *Lapin perinnemaisemat*. –Lapin ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 116.

Lehtinen K., Ijäs A. (Ramboll Finland Oy): *Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvitys*, yleinen. Rovakaira Oy, Rovaniemi 2011.

Lokio, J. 1997: *Lapin kulttuuriympäristöohjelma*. – Lapin ympäristökeskus. Rovaniemi 1996.

Mäkikyrö, S. *Levin asemakaavan muutos (Ounasrannan sähköasema)*, Luontoselvitys 31.7.2012

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kittilän kunnanhallitus päätti kokouksessaan 11.10.2011, § 339 käynnistää Levin asemakaavan ja asemakaavamuutoksen laadinnan (Ounasrannan sähköasema) sekä hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS).

Kuulutus OAS:n nähtävilläolosta: Kittilälehdessä 19.10.2011.

OAS:n nähtävilläolo 19.10.-2.11.2011.

Viranomaisneuvottelu Rovaniemellä Lapin ELY-keskuksessa 16.4.2012.

Kuulutus asemakaavan valmistelumateriaalin nähtävilläolosta: Kittilälehti 12.12.2012

Asemakaavan valmistelumateriaalin nähtävilläolo 14.12.2012 – 4.1.2013.

Kuulutus asemakaavaehdotuksen nähtävilläolosta: Kittilälehti 4.4.2013

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo 4.4.2013-3.5.2013.

Asemakaavan hyväksyminen:

Kunnanhallitus 25.3.2013, § 105

Kunnanvaltuusto 17.6.2013, § 41

Asemakaava on saanut lainvoiman __.__.2013

2.2 Asemakaava

Asemakaava laaditaan niin, että se mahdollistaa sähköaseman ja sitä syöttävän 110 kV voimajohdon sijoittamisen kaava-alueelle. Nykyisten sähköasemien kapasiteetti ei riitä tulevaisuudessa Levin sähköntuotannon tarpeisiin ja uusien kaavahankkeiden toteuttamiseen, minkä johdosta on tarpeen vahvistaa Levin alueen sähkönsaantia.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan mahdollistama sähköaseman ja voimalinjojen rakentaminen toteutetaan Rovakaira Oy:n toimesta todennäköisesti vuonna 2013.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue on eteläosastaan suhteellisen voimakkaasti muokattua (kunnallis)teknieluonteista ympäristöä, jossa risteävien 20 kV:n voimalinjojen lisäksi on tulvavallein suojattu jätevesipumppaamo ja pääosin luoteeseen suuntautuva leveä vesi- ja viemäri linja. Alueelle on myös Kittilän kunnan ylijäämämaiden läjitysalue pumppaamon pohjoispuolella vesi- ja viemäri linjan molemmin puolin. Alueelle tulee ajoyhteys maantieltä 9555 (Levin ympäristie). Talvella pumppaamon ja rantatörmän välinen alue ajoyhteydestä toimii kelkkareittinä. Kaavoitettavan alueen luoteissuuntainen kaistale rajaa sisäänsä 20 kV:n voimalinjan ja vesi- sekä viemäri linjan. Pohjoisosa kaavoitettavasta alueesta on rantaosastaan umpeen kasvavaa tulvaniittyä aluetta ja keskiosa on säilynyt luonnontilaisena suoalueena.

3.1.2 Luonnonympäristö

Luonto

Alueelta on laadittu luontoselvitys asemakaavoituksen yhteydessä kesä-heinäkuussa 2012 (Sami Mäkiyry). Alueelle on tehty yleispiirteinen ympäristöselvitys Kerjosenselkä – Rakkavaara 110 kV:n voimajohtohankkeen ympäristöselvityksen yhteydessä.

Asemakaava-alueen eteläosa ja luoteissuuntainen kaistale on pääosin suhteellisen voimakkaasti muokattua (kunnallis)teknieluonteista ympäristöä. Luoteissuuntaisen voima- ja kunnallisteknisen linjan ja rantatörmän välinen alue on säilynyt koivuvaltaisena sekametsätyyppisenä alavana rantavyöhykkeenä ajoyhteyden pohjoispuolella.

Pohjoisosa kaavoitettavasta alueesta on kunnallisteknisen linjan itäpuolella alavaa metsäistä suoaluetta lukuunottamatta n.100 m levyistä rantatasannetta Ounasjoen varressa, joka vaikuttaa olevan vanhaa umpeenkasvavaa tulvaniittyaluetta parine latoineen.

Asemakaava-alue rajautuu rantaviivoistaan EU:n Natura suojelualueverkostoon (Ounasjoki). Ounasjoki on suojeltu voimalaitosrakentamiselta (laki Ounasjoen erityissuojelusta 703/83).

Alueella ei ole luonnonsuojelu-, vesi- tai metsälain mukaisia suojeltavia kohteita. Alue ei kuulu kulttuuriympäristöohjelmiin eikä alueella ole perinnemaisemakohteita.

Kittilän Sirkan seutu kuuluu Pohjoisborealisen metsäkasvillisuusvyöhykkeen Perä-Pohjolan lohkoon. Soiden osalta seutu kuuluu Peräpohjolan aapasuovyöhykkeeseen.

Ounasjoen rantametsä on nyt tutkitun alueen osalta koivuvaltaista sekametsää ja kosteammilla paikoilla korkea. Puustossa on lisäksi kuusta, mäntyä, tuomia ja pihlajan taimia. Korven ja seka-metsän raja on paikoin varsin vaikea erottaa. Puun taimien lisäksi pensaskerroksessa tapaa runsaasti pajua, esimerkiksi kiilto- ja pohjanpajua sekä katajaa. Kenttäkerroksen kasveja ovat me- siangervo, kullero, peltokorte, metsätähti, ruohokanukka, puolukka, riidenlieko, metsäimarre, suo- orvokki, metsäkurjenpolvi ja kosteammilla paikoilla hilla. Pohjakerroksessa vallitsee karhunsam- mal.

Sähköaseman rakennuksia varten kaavassa varattu alue on jo käsitelty siten, että kasvillisuus on poistettu ja maastoa on korotettu ja tasoitettu lisämaita tuomalla. Alkuperäistä kasvillisuutta ei kaava-alueen keskivaiheilta voi enää määrittää, mutta osalla aluetta lienee ollut rämettä.

Kaava-alueella kauimpana joesta, tulevan sähköaseman ja tien välissä, sijaitseva metsä on kui- vahkoa EMT-typin mäntyvaltaista kangasta, jossa kenttäkerros on varpuja ja pohjakerroksessa kasvaa yleisimpänä seinäsammal.

Maaperä

Alueen maaperä on hiekkaista moreenia. Lähellä jokea hienomman aineksen osuus maaperässä kasvaa.

Uhanalaiset kasvilajit

Alueelta ei ole löytynyt uhanalaisten kasvilajien esiintymiä.

Maisema

Asemakaavoitettava alue sijoittuu Rakkavaaran alarinteen ja Ounasjoen väliselle alavalle rantavyöhykkeelle. Asemakaava-alue on keskiosastaan pääosin avointa muokattua tilaa, jonka reuna-alueilla kasvaa vaihtelevanikäistä sekametsää muodostaen tiiviit rajat muokatulle alueelle. Rantatörmä on kaava-alueen eteläosassa koivuvaltaista harvempaa sekametsikköä ja kosteammilla paikoilla tiheämpikasvuista kuusivaltaista korpipuustoa. Keskiosan avoimen teknieluonteisen aukean länsipuolelta alkaa maasto loivasti kohoamaan kohti Rakkavaaraa. Maisemakuva on karuhkoa, mäntyvaltaisen kangasmetsän peittämää rinnealuetta.

Alueen korkotaso vaihtelee vähän: eteläosassa luontainen korko vaihtelee 184,4 m (rantatörmän laki)...187 m (ajoyhteys länsiosassa) välillä (N60). Ounasjoen keskivedenkorkeus tällä kohtaa on 182,7 m (N60). Kaava-alueen eteläosassa kulkee voimajohtoja ja tässä kaavaprosessissa tarkasteltavan alueen luoteissuuntainen kapea osa pitää sisällään 20 kV:n voimalinjan ja kunnallisteknisen linjan. Sen sijaan kunnan täyttöalueen ja kunnallisteknisen verkoston länsipuolella alkaa maasto kohoamaan tasaisesti länteen mentäessä (Rakkavaara alarinteet).

Kaavaprosessissa tarkasteltavan alueen pohjoisosa on maisemakuvaltaan metsäistä alavaa suo- ja vanhaa tulvaniittyä, jossa luontainen korkotasovaihtelu on vielä vähäisempää (184,4...186,0 m N60). Maaperä lähtee kohoamaan kaava-alueen luoteisosassa kunnallisteknisen linjan länsipuolelta Levin Ympäristietä kohti, jossa mäntyvaltainen kangasmetsä muodostaa näköesteen Ounasrannan kaavoitetulta alueelta ja Levin Ympäristien sekä golfkentän väylien suunnalta kaavoitettavalle alueelle.

Kuva 2. Kuvaote Levin alarinteiltä. Valkoisella rajattu kaava-alue sijaitsee Ounasjoen länsipuolella, jossa kunnan täyttöalue erottuu vaaleana tasaisena alueena ja turvekasana sen reunalla. Levin ympäristien ja Rakkavaarantien risteyksen ympärillä sijaitsee Levin golfkentän väyliä kuvan etuosassa. Itse suunnittelualue ympäröi mäntyvaltainen kangasmetsä pohjoisen, etelän ja lännen suunnista. Idässä suunnittelualue rajautuu Ounasjokeen, joka muodostaa oman jokiväylästä, suhteellisen jyrkistä rantatörmistä ja alavista, suurelta osin umpeenkasvaneista tulvaniityistä muodostuvan maisemakokonaisuuden.

Pinta- ja pohjavedet

Alueen pintavedet laskevat pintaajien kautta Ounasjokeen.

Linnusto

Maastokäynnin yhteydessä alueella havaittiin seuraavat lintulajit: peippo, järripeippo, närhi, tylli ja västäräkki. Tylli kuuluu Suomen uhanalaisuusluokituksessa vuodelta 2010 luokkaan NT eli silmälläpidettävät. Uhanalaisuuden syitä ovat avoimien alueiden umpeenkasvu ja rakentaminen. Kaksi pesivää tylliparia löytyi avoimelta hiekkakentältä, joka oli raivattu rakentamista varten. Tyllit suosivat pesimäpaikkoinaan avoimia alueita ja maanrakennustyöt lienevätkin pääsyyinä tyllien viihtymiseen alueella.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestö

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole asutusta. Kaavoitettavan alueen länsipuolella sijaitsee nk. Golfrannan loma-asutokortteleita kahden Levin ympäristiestä haarautuvan pistotien varressa.

Palvelut

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole palveluita. Alueen eteläpuolella on golfkenttä ja moottorikelkkareitti, joka kulkee asemakaava-alueen eteläosassa Ounasjokeen. Tärkeimmät julkiset ja kaupalliset palvelut sijaitsevat noin Levin keskustassa noin 4 km etäisyydellä.

Rakennuskanta

Kaavoitettavan alueen pohjoisosassa sijaitsee kaksi vanhaa niittylatoa rantavyöhykkeen umpeenkasvavalla tulvaniittyalueella.

Työpaikat ja elinkeinotoiminta

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole työpaikkoja.

Virkistyskäyttö

Asemakaavoitettavan alueen eteläpuolella on golfkenttä ja kaava-alueen eteläreunassa kulkee itä-länsisuuntainen moottorikelkkareitti.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

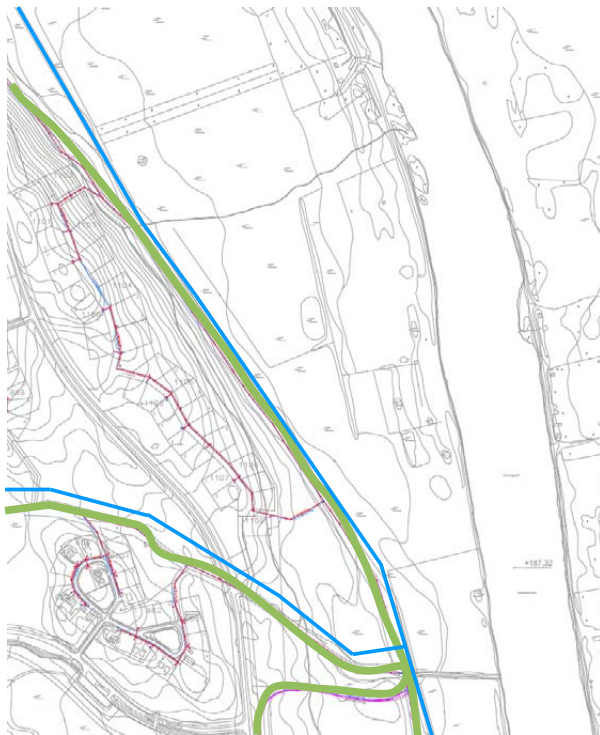
Asemakaavoitettavalla alueella ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita.

Kiinteät muinaisjäännökset

Asemakaavoitettavalla alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/63) perusteella suojeltavia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muinaisesineiden löytöpaikkoja.

Liikenne

Asemakaavoitettavalla alueella kulkee ajoyhteys pumppaamolle ja siitä rantatörmälle. Pumppaamolta rantaan kulkeva ajoyhteys toimii talvella moottorikelkkareittinä. Kaava-alueella ei

ole muita liikenneyhteyksiä.

Kuva 3. Alueen teknisen huollon verkko. Vesi- ja viemäriverkosto vihreällä ja 20 kV voimalinja sinisellä.

Tekninen huolto

Levin ympäristön uuden osayleiskaavan (osa 2) on kunnanvaltuusto hyväksynyt 25.2.2008 § 14. Osayleiskaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 5.10.2011/2826 ja osayleiskaavat ovat tulleet voimaan 17.10.2011.

Osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), lähivirkistysaluetta (VL) ja pieneltä osaltaan loma-asuntoaluetta (RA). Kaava-alue rajautuu rantaviivoiltaan Ounasjoen Natura 2000-alueeseen (FI 130 1318). Kaavoitet-tavan alueen eteläosassa kulkee moottorikelkkailureitti.

MY

MAA- JA METSÄTALOUSALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA.

- KUVAUS:** MAISEMAN SÄILYMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE. VESISTÖRANTOJEN ARVOJA OVAT LUONNONMUKAISET RANTAVALLIT, TULVANIITYT JA METSIEN KEHITTYNEET REUNAVYÖHYKKEET, SEKÄ MAA- JA METSÄTALOUTEEN LIITTYVÄT KOHTEET KUTEN RANTAPELLOT, VENEVALKAMAT JA PUUTAVARAN UITTOON LIITTYVÄT KOHTEET.
- MÄÄRÄYS:** ALUETTA TULEE HOITAA MAISEMAN JA METSÄN MONIKÄYTÖN KANNALTA ERITYISENÄ KOHTEENA. ALUEELLA ON VOIMASSA MRL 43.2§ TOIMENPIDERAJOITUS: AVOHAKKUUTA TAI MAISEMAKUVAA MERKITTÄVÄSTI HEIKENTÄVÄÄ TOIMENPIDETTÄ EI SAA SUORITTA ILMAN MRL 128 §:SSÄ TARKOITETTUA LUPAA. ALUEELLE SAA RAKENTAA MAA- JA METSÄTALOUTEEN, SEKÄ SITÄ TUKEVAN YRITYSTOIMINNAN KÄYTTÖÖN TARKOITETTUA RAKENNUKSIA JA RAKENNELMIA. KAIVAMINEN JA LOUHIMINEN ON KIELLETTY.
- OHJE:** ALUEELLA ON NOUDATETTAVA KULLOINKIN VOIMASSA OLEVIA HYVÄN METSÄNHOIDON SUOSITUKSIA HAKKUISTA MAISEMALLISESTI HERKILLÄ ALUEILLA.

VL

LÄHIVIRKISTYALUE.

ASEMAKAAVOITUKSESSA TULEE PYRKIÄ ESTEETTÖMIEN JA MAHDOLLISIMMAN YHTENÄISTEN VIRKISTYSREITTIIEN AIKAANSAAMISEEN SEKÄ LÄHIKORTTELEIDEN LEIKKI- JA VIRKISTYSPALVELUJEN RAKENTAMISEEN JA JOSSA ANNETAAN OHJEITA ALUEEN HOIDOSTA. ALUEELLE SAA RAKENTAA VAIN YLEISTÄ VIRKISTYSTÄ PALVELEVIA RAKENNUKSIA. RAKENTAMISTOIMENPITEILLÄ EI SAA OLEELLISESTI MUUTTA ALUEEN LUONNONYMPÄRISTÖÄ.

RA

LOMA-ASUNTOALUE.

ALUEET ON TARKOITETTU LOMA-ASUNTOJEN RAKENTAMISEEN.

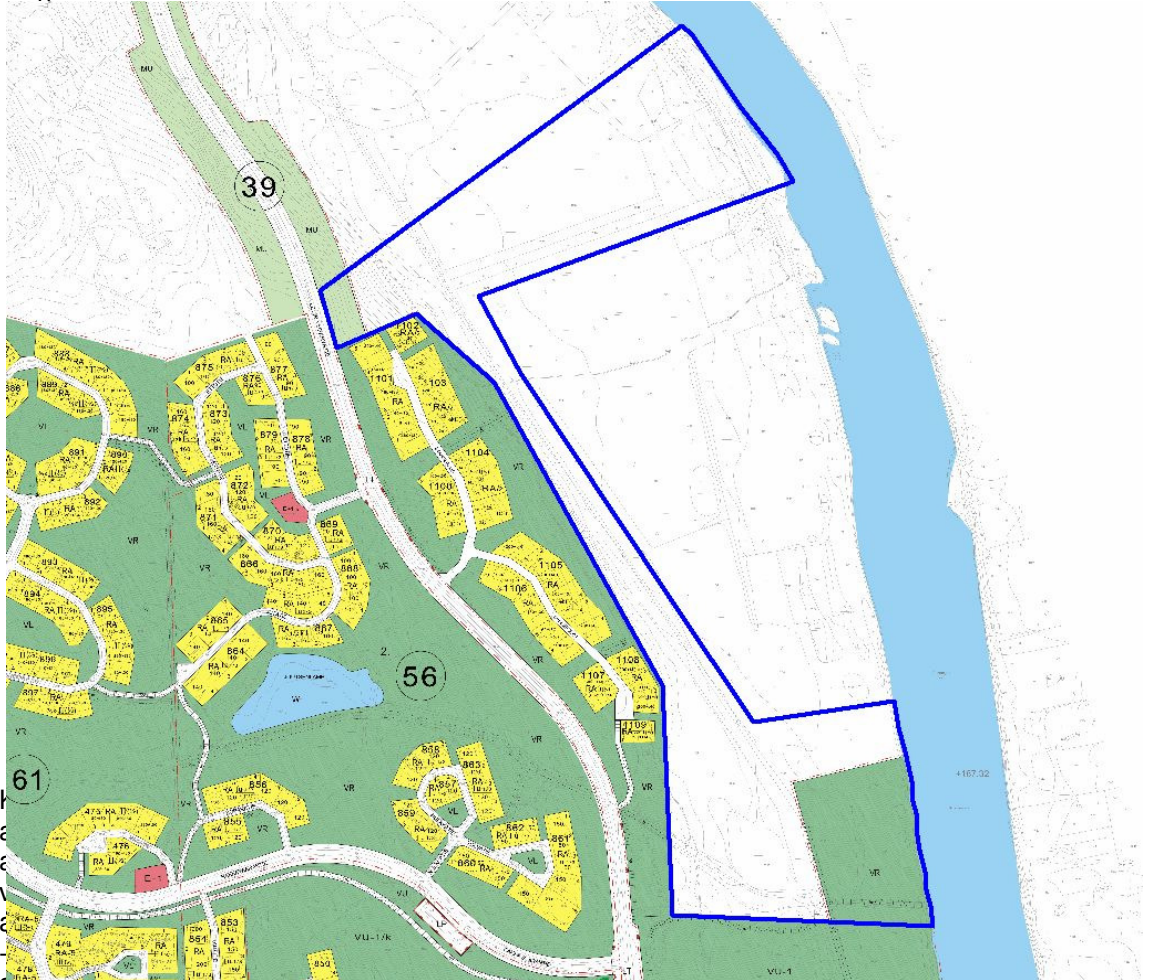
Tunturi-Lapin maakuntakaava ei ole voimassa Levin ympäristön oikeusvaikutteisen osayleis-kaavan alueella.

Kuva 5. Ote Levin ympäristön osayleiskaavasta (osa 2) merkintöineen ja määräyksineen (Kittilän kunnanvaltuusto 25.2.2008 § 14).

3.2.3 Asemakaava

Alueella on voimassa seuraava asemakaava:

- Golf-rannan asemakaava (korttelit 1100 ja 1135), jonka kunnanvaltuusto on
- h

luen eteläosassa on Golf-rannan asemakaavassa osoitettu retkeily- ja ulkoilualue (VR), jonne voidaan rakentaa virkistystä palvelevia reittejä ja rakennelmia.

Kuva 6. Ote ajantasa-asemakaavasta, johon on merkitty asemakaavaprosessissa tutkittu alue. Lopullisessa asemakaavassa vahvistuva kaava-alue on pienempi.

3.2.4 Rakennusjärjestys

Kittilän kunnan rakennusjärjestys on astunut voimaan 31.5.2002.

3.2.5 Pohjakartta

Kaavan pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284/1999 vaatimukset. Kaavan pohjakarttana on käytetty 1:2000 asemakaavan pohjakarttaa, joka on hyväksytty 14.12.2007, hyväksymisno: Dnro MML / 39 / 621 / 2007.

3.2.6 Muut kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Asemakaavaa laadittaessa huomioidaan tarpeellisessa määrin seuraavat suojeluohjelmat ja suojelupäätökset sekä tehdyt valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset selvitykset ja päätökset:

-Rovakaira Oy, Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvitys, 30.12.2011, Asko Ijäs ja Kirsi Lehtinen, Ramboll Oy

3.2.7 Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvitys 2011

Ramboll Oy laati v.2011 Rovakaira Oy:n tilaamana ympäristöselvityksen Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeesta. Seuraavassa selvitystä referoidaan tätä kaava-aluetta koskevilta osilta.

"Lisätäkseen kapasiteettia koko Levin alueella Rovakaira Oy suunnittelee uutta Rakkavaaran sähköasemaa Levitunturin koillisosaan. Asema liitetään 110 kV verkkoon noin 5,5 kilometriä pitkällä voimajohdolla. Voimajohto liittyy Kittilän Alueverkko Oy:n omistamaan 110 kV voimajohtoon Sirkka-Vajukoski välillä."

"Voimajohto sijoittuu Kittilän kuntaan Levitunturin koillispuolelle. Voimajohdon läntisessä osassa tarkastellaan kolmea eri reittivaihtoehtoa ja kahta eri sähköaseman sijoituspaikkaa. Pohjoisessa sijoitusvaihtoehdossa A sähköasema rakennetaan Rakkavaaraan Hossan kylän eteläpuolelle Levin ympäristien varteen. Ounasjoki ylitetään Käsähaudan kohdalta, josta jatketaan kohti Loukisen mutkaa. Reittivaihtoehdoissa B ja C sähköasema sijoitetaan Rakkavaarantien ja Levin Ympäristien risteuksen koillispuolelle. Ounasjoki ylitetään Karsikkosuvannon kohdalta." (ks. kuva 8 sivulla 14).

"Suunnitteilla olevaa voimajohtoa ei ole merkitty vahvistettuihin kaavoihin. Voimajohto rajoittaa rakentamis- ja metsätaloustoimintaa johtoalueella. Rakennusrajoitusalue ratkaistaan hankkeen lupamenettelyssä. Noin 26 metriä leveällä johtoaukealla puusto raivataan säännöllisin väliajoin ja noin 2 x 10 metriä leveällä reunavyöhykkeellä puusto pidetään matalana.

"Voimajohto sijoittuu valtaosin maakuntakaavan Levin matkailupalveluiden alueen ulkopuolelle metsätalousmaille. Hankkeella voi olla rakentamisen aikaisia vaikutuksia eri kaavatasoilla osoitettuihin ulkoilu- ja moottorikelkkailureitteihin, jotka ovat mahdollisesti osittain poissa käytöstä turvallisuusseikkojen ja rakentamistoimien takia. Voimajohdon valmistuttua reiteillä on mahdollista liikua nykyiseen tapaan."

"Levin osayleiskaavan mukaan Ounasjoen ranta-alueita tulee hoitaa maiseman ja metsän moninaiskäytön kannalta erityisinä kohteina (MY). Voimajohto ei muuta tai heikennä Ounasjoen jokimaisemaa merkittävästi, jos ylitys ja jokitörmän kasvillisuus huomioidaan pylväspaikkasijoittelussa. Eteläinen sähköasema ja voimajohto (B ja C) sijoittuvat Golf-rannan asemakaavassa retkeilyyn ja ulkoiluun varatulle alueelle. Hankkeen toteutuminen ei estä alueeseen rajautuvan urheilun ja virkistyspalveluiden alueen golf-toimintaa."

"Ounasjoki virtaa Levin kupeessa leveänä ja vakaana. Tunturin tuntumassa ei ole joen ylityspaikkaa, vain yksittäisiä venevalkamia, eivätkä Levin matkailupalvelut ulotu joen vastarannalle. Joki-varressa on pienialaisia, osin puustoa kasvavia ja pensoittuneita tulvaniittyjä sekä käytöstä poistuneita peltoalueita. Yksittäisiä pieniä mökkejä sijaitsee Ounasjoen kummallakin rannalla. Joen itäpuolinen maasto on tasaista ja pääosin soistunutta erämaata. Matalat kivennäismaakummut ja sekä avoimet ja laajat suoalueet tuovat maisemaan hieman vaihtelua."

"Voimajohdon alueella tai läheisyydessä ei ole valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristön kannalta arvokkaita alueita (RKY2009)."

"Ounasjoen itäpuolinen ranta Hirvasniemen kohdalta Loukisen ja Ounasjoen yhtymäkohtaan on entistä niitto- ja peltokäytössä ollutta tulvaniittyä (Kalpio & Bergman 1999). Hossan niityt ovat Ounasjokivarren pohjoisin laaja yhtenäinen tulvaniittyalue ja maisemallisesti arvokas alue. Hossan niittyjen luokitus on muuttunut maakunnallisesta paikalliseksi (P+) vv. 1999 ja 2008 inventointien välillä."

"Levin ympäristössä avautuvat maisemat ovat moninaiset. Matkailuun liittyvä kehitys on ollut Levin alueella nopeaa ja voimakasta, mikä on muovannut maisemaa voimakkaasti. Levitunturin matkailukylä on tiheästi rakennettu ja valaistu. Matkailutoimintojen vaikutus päättyy pääosin Ounasjokeen, joka rajaa tunturialuetta ympäröivän itäisen erämaa-alueen. Voimajohdon vaihtoehtoiset sähköasemat sijoittuvat matkailupalveluiden ja loma-asutuksen reunoille. Eteläinen sähköasema sijoittuu Ounasjoen jokitasanteelle pohjoisen sijoituessa loma-asutuksen

välittömään läheisyyteen. Eteläinen sähköaseman paikka sijaitsee lähellä venevalkamaa, muutoin alueella ei ole merkittäviä toimintoja. Alueelle ei avaudu suoria näkymiä Levin ympäristieltä.”

”Hankkeen maisemavaikutuksissa erityisesti huomioitava osuus on Ounasjoen ja sitä ympäröivien rantaniittyjen ja –metsien ylitys. Levin alueella Ounasjokivarsi on puustoinen ja pensaikkoinen. Hossan niittyjen alueella rantatörmä on koivikkoinen ja avoimia joen kohtaavia kapeita rantaniittyjä on vain vähän. Ounasjoen ranta-alueilta ei avaudu kasvillisuuden peittovaikutuksen

vuoksi laajoja näkymiä jokivarteen venevalkamia ja paikoittaisia rantaniittyjä lukuun ottamatta. Vesillä kuljettaessa näkymät suuntautuvat joen ulkokaarteeseen reittivaihtoehdossa A, kun taas eteläisessä reittivaihtoehdossa (B ja C) joki avautuu edessä suoraviivaisena ja leveänä.”

Kuva 7. Näkymä Ounasjoen ylityspaikkaan eteläisessä reittivaihtoehdossa B ja C. Oikealla Hossan niittyjen rantatörmää. Kuvaote Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvityksestä (Ramboll Oy 2011)

”Jokivarren maisemamuutoksen voimakkuuteen vaikuttaa voimajohtopylväiden sijoittelu ja johtokäytävän puustoisuus. Jos johtopylväät sijoitetaan ranta-alueita reunustavan metsävyöhykkeen ulkopuolelle tai sisälle, ei joen yllä kulkeva johto aiheuta juurikaan muutosta avautuvaan maisemaan. Ranta-alueelle sijoitettava pylväs erottuu maisemassa selvästi sekä vastarannalta että kuljettaessa vesiteitse. Joen törmät ovat nykyisellään pääosin sulkeutuneet ja voimajohdon avoimen johtokäytävän visuaalisia vaikutuksia voidaan vähentää jättämällä johtokäytävän alle suojaavaa puustoa ranta-alueella. Rantavyöhykkeet tulee huomioida myös laajemmin rakentamisen aikana ja välttää kasvillisuuden vahingoittumista.”

”Levin rinteiltä avautuvassa metsäisessä kaukomaisemassa voimajohdon johtokäytävä tulee näkymään suoraviivaisena aukkona. Muutos maisemassa on pääasiassa kesäaikainen. Kesällä maisemassa on erotettavissa myös nykyisiä moottorikelkkailureittejä, joiden kulku ei kuitenkaan ole voimajohtoon verrattuna yhtä suoraviivaista. Lumiseen aikaan maisemassa voivat erottua lähimmät voimajohtopylväät.”

”Eteläiset reittivaihtoehdot B ja C kulkevat osan matkasta jokilaakson suuntaisesti, joten niillä voidaan arvioida olevan vähemmän vaikutuksia Levin laelta avautuvaan kaukomaisemaan kuin pohjoisella reittivaihtoehdolla A. Pohjoinen reittivaihtoehto sijoittuu osin kohtisuoraan katselusuuntaan, jolloin johtokäytävä on erotettavissa selvemmin metsäisessä ympäristössä.”

”Ounasjoen Natura-alue kattaa Levin itäpuolella Ounasjoen vesialueen. Fennoskandian luonnontilaisiin jokireitit-luontotyyppin osalta keskeisiä luonnontilaisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. uoman rakenteellinen ja rantavyöhykkeen luonnontilaisuus. Voimajohdon rakentaminen ei vaikuta Ounasjoen uoman luonnontilaisuuteen, kun joen uoma ja rantatörmä huomioidaan rakennustoimien aikana ja voimajohtopylväät sijoitetaan törmien ulkopuolelle. Rakennustoimet eivät myöskään heikennä Ounasjoen vedenlaatua.”

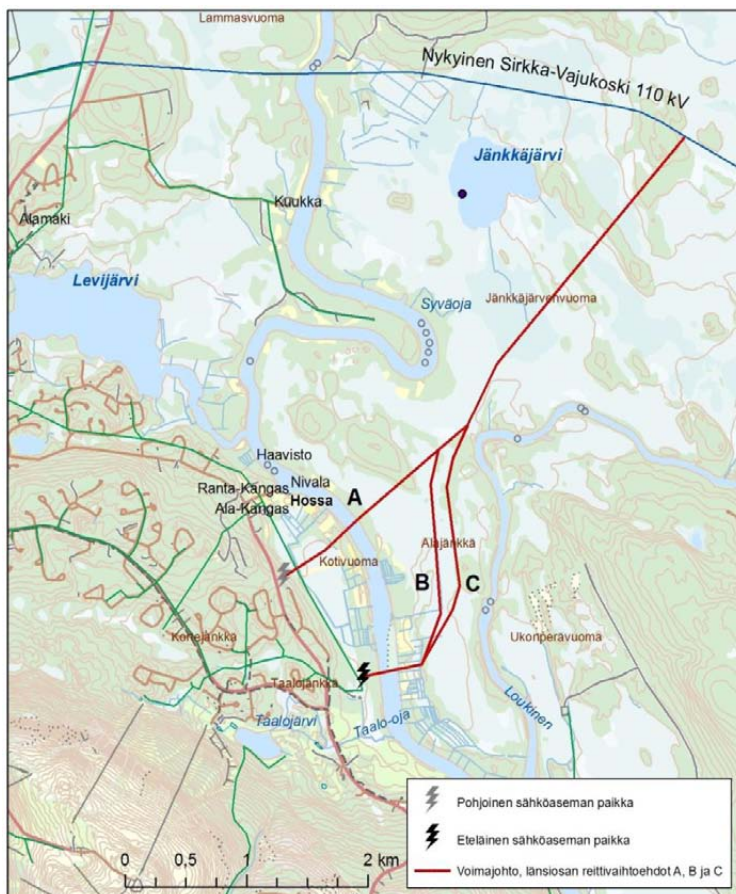
”Hankkeen maisemavaikutusten osalta voimajohtoreitin merkittävin osuus on Ounasjoen ylitys. Jokimaiseman muutoksia voidaan vähentää olennaisesti sijoittamalla pylväät ranta-alueiden ulko-

puolelle ja jättämällä rantavyöhykkeelle johtokäytävän alueelle puustoinen suojavyöhyke.”

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan laatiminen on tarpeen, koska nykyisten sähköasemien kapasiteetti ei riitä Levin sähköntuotannon tarpeisiin ja uusien kaavahankkeiden toteuttamiseen. Vaikka nykyisille Levin ja Sirkan asemille olisi vielä lisättävissä uusia päämuuntajia ja johtolähtöjä, ei se ole erityisesti varasyöttötilanteiden vuoksi toimiva ratkaisu. Koko Levitunturin kiertävät varayhteydet, joilla toinen sähköasema voitaisiin korvata, ei ole käytännössä teknisesti toimiva tai taloudellisesti kannattava

vaihtoehto. Lisätäkseen kapasiteettia koko Levin alueella Rovakaira Oy suunnittelee uutta Rakka-vaaran sähköasemaa Levitunturin koillisosaan. Asema liitetään 110 kV verkkoon noin 5,5 kilometriä pitkällä voimajohtolla (Rovakaira Oy, Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvitys, 30.12.2011, Asko Ijäs ja Kirsi Lehtinen, Ramboll Oy).

Kuva 8. 110 kV:n eri reittivaihtoehdot ja vaihtoehtoisten sähköasemien sijainti (Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvitys, s.2).

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavoitus tuli vireille Kittilän kunnanhallituksessa 11.10.2011, § 339, jolloin se päätti käynnistää Levin asemakaavan ja asemakaavamuutoksen laadinnan (Ounasrannan sähköasema) sekä hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS).

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

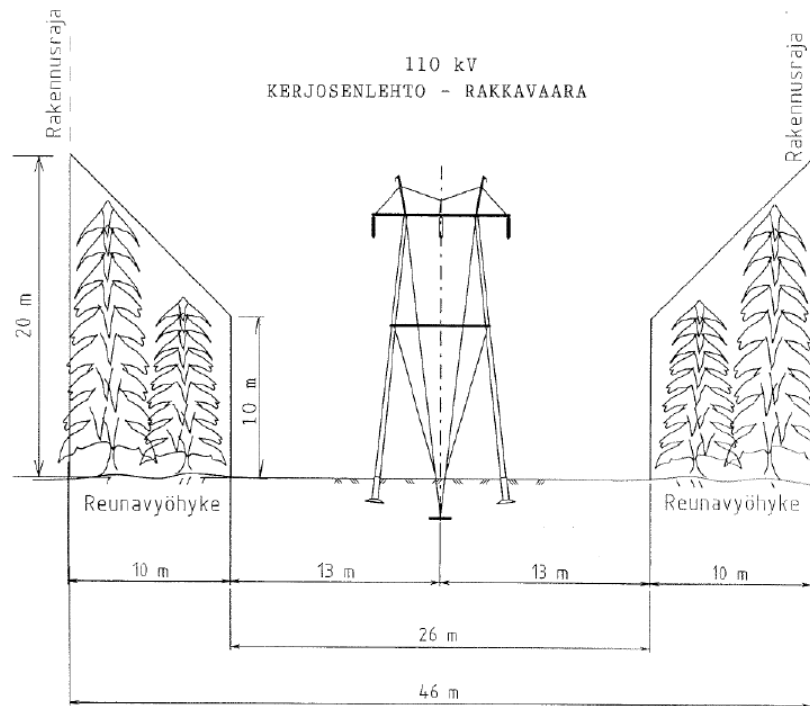
Osallisia ovat alueen maanomistajien lisäksi kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa:

- kaava-alueen ja siihen rajoittuvan maan omistajat (kunta, yksityiset)
- kaava-alueen ja sen vaikutusalueen asukkaat
- kaava-alueen ja sen vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat

Viranomais- ym. tahot joita kuullaan kaavoituksen kuluessa:

- Rovakaira Oy
- Kittilän kunta
- Lapin ELY-keskus

- Lapin liitto, maankäyttö ja pelastuslaitos

Kunnan hallintokunnat:

- rakennus- ja ympäristölautakunta

Kuva 9. Poikkileikkauskuva 110 kV voimajohdosta.

4.3.2 Vireilletulo

Asemakaavoitus tuli vireille Kittilän kunnanhallituksessa 11.10.2011, § 339, jolloin se päätti käynnistää Levin asemakaavan ja asemakaavamuutoksen laadinnan (Ounasrannan sähköasema) sekä hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS).

Asemakaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) on kuulutettu Kittilälehdessä 19.10.2011. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 19.10.-2.11.2011.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osalliset voivat arvioida kaavaratkaisujen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä kaavaluonnosten nähtävilläolon aikana. Kaavaluonnokset olivat nähtävillä Kittilän kunnan teknisessä keskuksessa sekä internetissä Kittilän kunnan sivuilla.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin tiedoksi eri viranomaisahoille.

Viranomaisneuvottelu pidettiin Rovaniemellä Lapin ELY-keskuksessa 16.4.2012.

Kaavan valmistelumateriaali lähetettiin lausunnoille eri viranomaisille 12.12.2012.

Kaavan luonnosvaihtoehdoista saadun palautteen perusteella laadittiin kaavaehdotus, josta pyydettiin viranomaisahojen lausunnot.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen ei tarvetta 2.viranomaisneuvotteluille ollut.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

Tavoitteena on laatia sellainen asemakaava, joka mahdollistaa Ounasrannan sähköaseman ja sitä syöttävän 110 kV voimajohdon toteuttamisen.

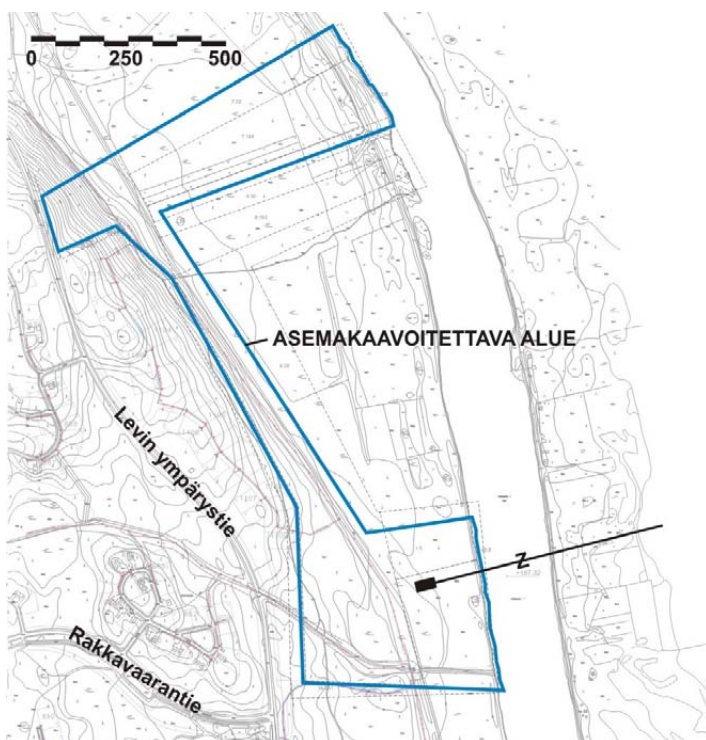
4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Asemakaavaluonnoksen laadinnan alkuvaiheessa tutkittiin maankäytön suunnittelun näkökulmasta kolmea vaihtoehtoa Ounasrannan sähköasemalle ja sitä syöttävälle 110 kV voimajohdolle.

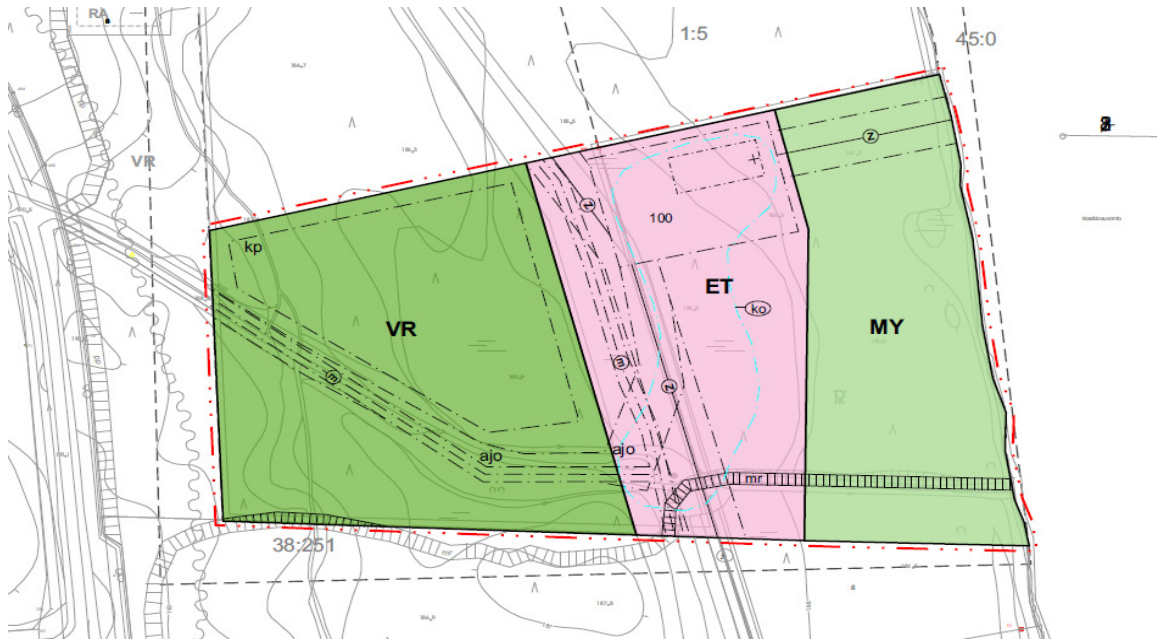
Vaihtoehdot poikkesivat toisistaan sähköaseman sijainnin ja 110 kV:n voimalinjan linjauksen osalta. Vaihtoehdot on esitetty seuraavassa.

Vaihtoehto 1

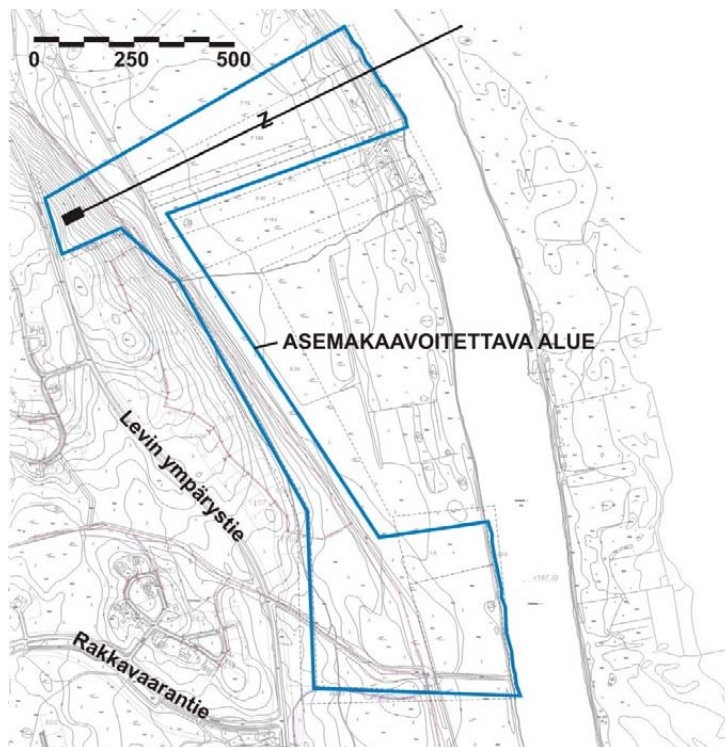
Vaihtoehdossa 1 sähköasema sijaitsee kaava-alueen eteläosassa, jonne 110 kV voimalinja tulee idästä Ounasjoen yli Karsikkosuvannon kohdalta. Asema sijoittuu kunnan täyttöalueen pohjoisosaan kunnan omistamalla alueella. Myös voimalinja sijaitsee kaava-alueella kunnan omistamalla alueella.

Kuva 10. Vaihtoehto 1.

Tässä vaihtoehdossa asema sijaitsee jo muokatussa teknisluonteisessa ympäristössä ja voimalinjan näkyvyys ja maisemavaikutukset rajoittuvat vain Ounasjoen ylitykseen.

Kuva 11. Vaihtoehto 1:stä laadittu kaavaluonnos.

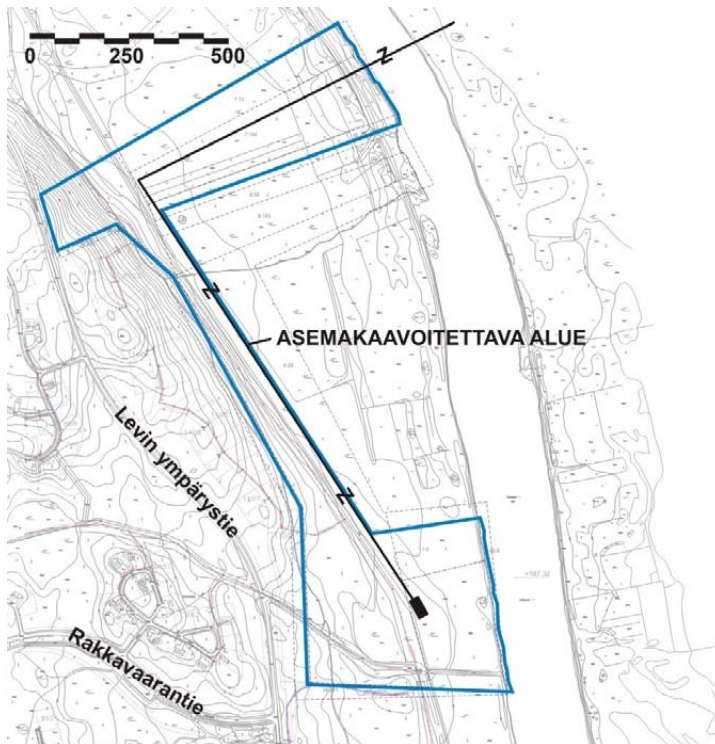
Vaihtoehto 2

Vaihtoehdossa 2 sähköasema sijaitsee kaava-alueen pohjoisosassa Levin ympäristien varrella, jonne 110 kV voimalinja johdetaan koillisesta Ounasjoen yli Käsähaudan kohdalta. Sähköasema sijaitsee kunnan omistamalla alueella, mutta 110 kV voimalinja sijaitsee kaava-alueella valtaosin yksityisellä maa-alueella.

Kuva 12. Vaihtoehto 2.

Vaihtoehto 2 todettiin maankäytön näkökulmasta sähköaseman osalta ongelmalliseksi: se sijaitsisi häiritsevän lähellä olemassa olevaa Golf-rannan asemakaava-alueen loma-asutusta. Lisäksi maasto laskeutuu Levin ympäristien itäpuolella Ounasjokea kohti niin, että ulkomitoiltaan 20 x 40 m sähköasema-alue aitauksineen edellyttäisi voimakkaita maisemallisesti ongelmallisia pengerrystöitä. Korkeuseroa sähköaseman päätyjen välillä syntyy yli 7 m, mikä tarkoittaisi massiivisia, kymmeniä metrejä asema-aitauksen ulkopuolelle ulottuvia pengerryksiä alarinteen puolelle. Voimalinjan näkyvyys ja maisemavaikutukset rajoittuvat vain Ounasjoen ylitykseen.

Kuva 13. Vaihtoehto 2: sähköasema sijaitsee voimakkaasti viettävällä rinneosuudella.

Vaihtoehto 3

Vaihtoehto 3:ssa sähköasema sijaitsee kaava-alueen eteläosassa, mutta 110 kV voimalinja johdetaan Ounasjoen yli vaihtoehto 2:ssa kuvatulta kohdalta ja käännetään kulkemaan Ounasjoen suuntaisesti sähköasemalle. Sähköasema sijaitsee kunnan omistamalla alueella, mutta voimalinja kulkee kaava-alueella kokonaisuudessaan yksityisellä maa-alueella.

Kuva 14. Vaihtoehto 3.

Vaihtoehto 3 todettiin maisemavaikutusten, teknisesti haasteellisten maaperäolosuhteiden ja kokonaistaloudellisin perustein epärealistiseksi vaihtoehdoksi. Hankkeeseen ryhtyvä Rovakaira Oy (verkkoinsinööri Jukka Parikka) analysoi tätä vaihtoehtoa seuraavasti:

- Uusi reittivaihtoehto 20kV johdon rinnalle, pituus n.1km

- 20kV ja 110kV voimajohtojen keskilinjoiden väli oltava 13m. Muutos vaatisi lisää 6kpl 15m pylviä ja maapenkkojen ajamisen pylväiden kohdalle. Tästä seuraa huomattava hinnan nousu. Uuden vaihtoehdon lähtöpylväs n. 90 asteen kulma vaatii teräsrakenteisen erikoispylvään ns. Y-pylvään ja sen lisähinta on 120 000 €. 110kV Maakaapelivaihtoehdon lisähinta olisi 600 000 € - 700 000 € eli saman verran mitä koko alkuperäinen johto maksaisi.

- Johtoalue ja pylväävät tulevat tällöin näkymään maisemassa kauemmas

Kuva 15. Näkymä Golf-rannan asemakaava-alueelta Ounasjoelle päin. Kuvassa näkyvän 20 kV voimalinjan taakse tuleva 10...16 m korkea 110 kV voimalinjojhto näkyisi osin horisontin yläpuolella rannanpuoleisista mökkitonteista.

Voimalinja ja sitä kannattelevat pylväävät tulisivat pylväskorkeustietojen perusteella lähes tuplasti korkeampana näkymään Golf-rannan asemakaava-alueen joen puoleisille tonteille. Lisäksi kotonttien rakentamisen myötä puuston vähentyessä kadunvarren tonteista voimalinja tulisi pilkahtelemaan talojen välistä myös kadun rakennetun puolen tonteille. Kun voimalinja kulkee horisontin suuntaisesti 10...16 m korkeudella se tulee mökkien ikkunoista katsottuna näkymään osittain horisontin yläpuolella, jolloin haitta on merkittävä kaukonäkymien osalta suurimmalle osalle tonteista. Lisäksi pylväiden pystyttäminen edellyttää n. 1 km mittaisen penkkatien rakentamisen maaperältään pehmeään ympäristöön, millä olisi lisää negatiivisia maisema- ja ympäristövaikutuksia.

Karsinta

Tutkittujen alustavien vaihtoehtojen pohjalta todettiin vaihtoehto 1:n olevan maisema- ja ympäristövaikutuksiltaan vähäisin, teknisesti toteuttamiskelpoisen ja kokonaistaloudellisesti edullisin muihin vaihtoehtoihin nähden. Lisäksi vaihtoehto 1 sijaitsee kaava-alueella kokonaisuudessaan kunnan omistamalla maa-alueella, minkä johdosta tarvetta yksityisten maanomistajien kanssa tehtäviin maankäytösopimuksiin ei synny. Vaihtoehtojen 2 ja 3 maisemavaikutukset todettiin merkittäviksi, mitä korostaa alueen matalakasvuinen puusto alavilla osilla.

4.5.2 Valitun vaihtoehdon vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu

Kaavan vaikutusten kuvaus koskee vaihtoehtoa 1. Tässä kappaleessa arvioituja vaikutuksia on kuvattu lisää kohdassa 5.3. Vaikutusten kuvauksessa ja vertailussa tuodaan esiin erityisesti

vaihtoehtojen välisiä eroja.

Kuva 16. Kuva Levitunturin laelta sähköaseman suuntaan katsottuna. Kaava-alue sijaitsee vaaleana näkyvän kunnan täyttöalueen kohdalla Ounasjoen länsipuolella. Kaava-alueen eteläpuolella näkyy vaaleanvihreinä alueella Levin golfkentät. Kuvaote Kerjosenlehto-Rakkavaara 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvityksestä (Ramboll Oy 2011).

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Koska vaihtoehto 1:n kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse loma- tai vakituista asutusta tai toimintaa missä oleskellaan merkittäviä aikoja, ei vaaraa sähkö- ja magneettikenttien altistumiselle ole.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, pinta- ja pohjavesiin sekä ilmaan ja ilmastoon.

Sähköasemaa rakennettaessa maanpintaa muokataan täyttöjen kohdalla. Sähköasema ja 110 kV-linjan tolpat perusmaatäyttöineen eivät sijaitse pohjavesialueella, jolloin tarvetta erityisiin suojaustoimiin ei ole.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Kaavamuutosalueen keskiosa 20 kV:n sähkölinjan molemmin puolin on kunnalla ollut ylijäämämaiden läjitysalueena, mikä on heikentänyt alueen luontoarvoja ja tekee käytännössä mahdottomaksi arvioida alkuperäistä luontoa ainakin välittömästi sähköaseman tulevalle rakennuspaikalle.

Alueella tavattiin yksi uhanalainen eliölaji, kahlaajalintuihin kuuluva tylli. Sinänsä on nurinkurista, että lähinnä ihmisen toimien vuoksi harvinaistunut tylli esiintyy alueella ilmeisesti vain siksi, että aluetta raivaamalla on luotu sille sopiva pesimisympäristö. Tästä syystä ei ole tarpeen, että tyllin esiintymisen alueella tarvitsisi estää alueen käyttöä rakentamiseen. Muilta osin alueen luonto edustaa varsin tavanomaista Peräpohjolan seudun luontoa (S.Mäkikyrö 2012).

Vaikutukset Natura 2000-alueeseen (FI 130 1318)

Ounasjoen rantaan ja vesistöalueeseen, ts. Natura 2000-alueeseen (FI 130 1318) ei sähköaseman rakentaminen ulotu niin, että sillä olisi vaikutusta joen tai sen veden tilaan. Joka tapauksessa

Ounasjoki on alueen arvokkainta luontoa, ja tulee ottaa huomioon kaikkia toimia suunniteltaessa. Rakentaminen ei saa aiheuttaa uhkaa Ounasjoen nykytilaa kohtaan, esimerkiksi lisäämällä ravinnekuormitusta jokeen tai aiheuttamalla rantaeroosiota yms. Siksi vaihtoehto 1:ssä on ranta-alue merkitty MY-alueeksi, ts. maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Sähköaseman ja sen edellyttämän (tulvavaaran torjuvan) maankorotusalueen sijainnista, koosta ja

suuntauksesta johtuen on MY-alue kapeampi kuin yleiskaavassa varattu alue. MY-alueen leveys suunnittelualueen kohdalla on kuitenkin pienimmillään yli 75 m, mitä voidaan pitää riittävänä yleiskaavassa edellytetyn maiseman säilymisen ja Ounasjoen vesistörantojen arvojen kannalta. Riittävyys perustuu sähköaseman ja jokivarren väliin osoitetun MY-alueen kaavamääräyksiin ja niiden vaikuttavuuteen.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Sähköaseman rakentaminen turvaa Levin matkailukeskuksen sähkönsaannin ja mahdollistaa keskuksen kehittämisen energiatalouden osalta.

Kuva 17. Kuvasovite Levitunturin rinteiltä sähköaseman ja 110 kV:n voimalinjan maisemavaikutuksista (vrt. kuva 16).

Vaikutukset ympäristöön

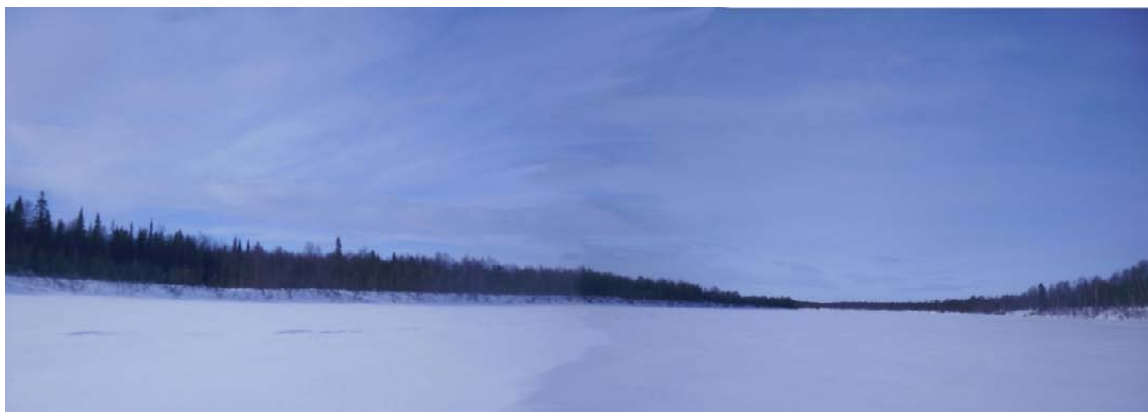
kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun

Sähköasemalle Ounasjoen yli tulevalle 110 kV voimalinjalla on maisemallisia vaikutuksia ainakin joelta käsin ja Karsikkosuvannon kohdalla joen itärannalla sijaitsevasta harvasta mökkiasutuksesta tarkasteltuna (idästä). Lisäksi voimalinja tulee näkymään golfkentän (etelän) suunnasta Ounasjokea pohjoiseen katsottaessa. Kaukomaisemassa sähköasema voimalinjoineen näkyy lähinnä Levitunturin rinteiltä (ks. kuva 16). Suurimmat maisemavaikutukset kohdistuvat Ounasjoen rannoilta joen kummaltakin puolelta

sekä joelta käsin suunnittelualueelle tarkasteltaessa, sillä mäntyvaltainen kangasmetsä muodostaa näköesteen muilta ilmansuunnilta kaavoitettavalle alueelle.

Kuva 18. Maisemanäkymät sähköasemalle ja 110 kV:n voimalinjakäytävälle. Suurimmat maisemavaikutukset kohdistuvat kaukomaisemassa Levin pohjoisrinteiltä ja laelta koilliseen avautuviin näkymiin (suuri näkymälinja kuvan vasemmassa alanurkassa). Muualla maisemavaikutukset kohdistuvat Ounasjokivarteen n. 600 m joen ylittävästä voimalinjakäytävästä etelään ja n. 1200 m siitä pohjoiseen (joen päällä olevat kaksi näkymälinjaa). Kaava-alueen sisällä sähköasema tulee näkymään niin kauan, kunnes puusto on kasvanut kunnallisteknisten linjakäytävien ympärille (pieni näkymälinja ko. alueella).

Kaavahankkeen maisemavaikutuksissa erityisesti huomioitava osuus on Ounasjoen ja sitä ympäröivien rantaniittyjen ja -metsien ylitys, vaikka kaava-alue rajoittuukin Ounasjoen länsirantaan. Ounasjokivarsi on puustoinen ja pensaikkoinen kaava-alueen kohdalla, mikä rajaa sähköaseman ja siitä lähtevän voimalinjan maisemavaikutuksia pienemmälle alueelle. Sähköase-

malta lähtevän voimalinjan jokea lähinnä oleva johtopylväs tulee sijoittaa ranta-alueita reunustavan metsävyöhykkeen sisälle rantatörmän taakse, jolloin joen yllä kulkeva johto ei aiheuta juurikaan muutosta joelta avautuvaan maisemaan. Joen törmät ovat nykyisellään pääosin sulkeutuneet ja voimajohdon avoimen johtokäytävän visuaalisia vaikutuksia voidaan edelleen vähentää jättämällä johtokäytävän alle suojaavaa puustoa ranta-alueella, mikäli se on voimalinjakäytävien turvallisuusmääräykset huomioiden mahdollista.

Tiivistäen voidaan todeta, että sähköaseman ja 110 kV:n voimalinjan suurimmat maisemavaikutukset kohdistuvat kaukomaisemassa Levin pohjoisrinteiltä ja laelta koilliseen avautuviin näkymiin. Muualla maisemavaikutukset kohdistuvat Ounasjokivarteen n. 600 m joen ylittävästä voimalinjakäytävästä etelään ja n. 1200 m siitä pohjoiseen. Kaava-alueen sisällä sähköasema tulee näkymään niin kauan, kunnes puusto on kasvanut kunnallisteknisten linjakäytävien ympärille (kuva 18).

Kuvat 19 ja 20. Kuvapari Ounasjoen jäältä pohjoiseen katsottaessa. 110 kV:n voimalinjaypölväi-

den sijoittamisella rantatörmän taakse voidaan vähentää linjan negatiivisia vaikutuksia Ounas-jokivarren näkymiin.

4.5.3 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavaratkaisuksi valittiin kaavaluonnosvaihtoehdon 1 mukainen ratkaisu jo alustavassa karsinnassa tehtyjen analysointien ja niiden johtopäätösten pohjalta.

Tutkittujen alustavien vaihtoehtojen pohjalta todettiin vaihtoehto 1:n olevan maisema- ja ympäristövaikutuksiltaan vähäisin, teknisesti toteuttamiskelpoisen ja kokonaistaloudellisesti edullisin muihin vaihtoehtoihin nähden. Lisäksi vaihtoehto 1 sijaitsee kaava-alueella kokonaisuudessaan kunnan omistamalla maa-alueella, minkä johdosta tarvetta yksityisten maanomistajien kanssa tehtäviin maankäyttösopimuksiin ei synny. Vaihtoehtojen 2 ja 3 maisemavaikutukset todettiin merkittäviksi etenkin voimalinjakäytävien osalta, mitä korostaa alueen matalakasvuinen puusto alavilla osilla.

Valittu asemakaavaratkaisu poikkeaa yleiskaavassa osoitetusta maankäytöstä seuraavasti:

-sähköaseman ja sen edellyttämän voimajohtolinjan sijoittamista varten osoitetun alueen (ET) osalta, joka on yleiskaavassa VL- ja MY-aluetta.

Perustelut yleiskaavasta poikkeamiselle sähköaseman osalta: Lisätäkseen kapasiteettia koko Levin alueella Rovakaira Oy suunnittelee uutta Rakkavaaran sähköasemaa Levitunturin koillis-osaan. Sähköaseman rakentaminen turvaa Levin matkailukeskuksen sähkönsaannin ja mahdol-

listaa keskuksen kehittämisen energiatalouden osalta. Kolmesta tutkitusta vaihtoehdosta valittu vaihtoehto 1 on taloudellisesti, teknisesti ja maisemallisesti paras (ks. 4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve ja 4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta sekä 4.5.2 Valitun vaihtoehdon vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu).

-osittaisen VR-alueen osalta, joka on yleiskaavassa merkitty RA- ja VL-alueeksi.

Perustelut yleiskaavasta poikkeamiselle VR-alueen osalta: yleiskaavassa RA-alueeksi merkitty

osa soveltuu huonosti ko. maankäyttöön alueen nykyisen teknisen luonteen vuoksi: kyseessä on osittain kunnan läjitysalueena toimiva avoin aukea, jossa alueen poikki kulkevat kunnallistekniset linjat näkyvät voimakkaasti yleiskaavan RA-alueelta Ounasjoelle päin katsoessa. Lisäksi pumppuasemalle vievä huoltotie kulkee ko. alueen poikki. Sen sijaan alue soveltuu muuhun virkistyskäyttöön. esim. koirien ulkoiluttamisalueeksi. Asemakaavaehdotuksen VR-alue on yleiskaavan VL-alueen maankäyttötavoitteen mukainen.

Kuva 21. Levin nykyinen sähköasema Levintien ja Levin Ympärystien risteyksen länsipuolella. Uusi sähköasema tulee olemaan vastaaventyppinen ja -kokoinen.

4.5.4 Mielipiteen ja niiden huomioon ottaminen

Asemakaavaaluonnoksista saatiin 4 lausuntoa. Lausuntojen tiivistelmät, niihin annetut vastineet ja vaikutukset kaavaan on koottu erilliseen liitteeseen (liite 5), joka on osa kaava-aineistoa.

Lausunnoissa otettiin kantaa muun muassa seuraaviin asioihin:

- maisemaselvityksen ja kuvasovitteiden laadinta
- MY-merkinnän täydentäminen ja luontoselvityksen sisältö
- vaikutukset Natura-alueeseen ja perustelut yleiskaavasta poikkeamiseen

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavaehdotuksessa seuraavilla tavoilla:

- maisemallisia vaikutuksia tarkennettiin ja lisättiin kuvasovitteet
- MY-määräystä täydennettiin ja lisättiin luontoselvitys liitteeksi kaavaselostukseen
- lisättiin vaikutukset Natura-alueeseen ja perustelut yleiskaavasta poikkeamiseen

Asemakaavaehdotuksesta saatiin 3 lausuntoa. Lausuntojen tiivistelmät, niihin annetut vastineet ja vaikutukset kaavaan on koottu erilliseen liitteeseen (liite 6), joka on osa kaava-aineistoa. Lausunnoissa esitetyt asiat on suurimmaksi osaksi otettu huomioon lopullisessa kaavaehdotuksessa.

4.5.5 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Päivämäärä	Kuvaus
------------	--------

11.10.11	Asemakaavan laatimispäätös ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) hyväksyminen kunnanhallituksessa § 399
19.10.11	Kuulutus OAS:n nähtävilläolosta
19.10.–2.11.2011	OAS nähtävillä
12.12.12	Kuulutus kaavaluonnoksen nähtävilläolosta
16.04.12	Viranomaisneuvottelut
14.12.2012–4.1.2013	Asemakaavaluonnos nähtävillä
04.04.13	Kuulutus kaavaehdotuksen nähtävilläolosta.
4.4.– 3.5.2013	Asemakaavaehdotus nähtävillä.
___.__.2013	Asemakaavan hyväksyminen valtuustossa

Kuva 22. Levin eteläiselle sähköasemalle tuleva 110 kV:n voimajohtolinja on aukkoleveydeltään samanlevyinen (26 m) kuin Ounasrannan sähköasemalle tuleva voimajohtolinja.

5 ASEMAKAAVAN KUVAAUS

5.1 Kaavan rakenne

5.1.1 Mitoitus

Asemakaavalla osoitetaan rakennusoikeutta sähköaseman rakennusta ja rakenteita varten. Rakennusoikeus osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET).

5.2 Aluevaraukset

5.2.2 Korttelialueet

Asemakaavalla ei osoiteta korttelialueita.

5.2.3 Muut alueet

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue ET

Aluetta on osoitettu 2,45 hehtaaria.

Sähköasemaa varten osoitettu rakennusala ja 100 kerrosneliömetrin rakennusoikeus sijaitsee alueen pohjoisosassa. Rakennusalan itäosaan on osoitettu 110 kV voimajohtoalue. ET-alueen länsireunalla kulkee sekä 20 kV:n voimajohtokäytävä että maanalaista johtoa varten varattu alueen osa (jätevesiviemäriin).

Rakennusalan alueelle on VR- ja ET-alueen kautta osoitettu ajoyhteys.

Moottorikelkkareitti kulkee alueen eteläosassa.

ET-alueelle on merkitty alue, jolla maanpinta on tulvavaaran vuoksi korotettava tasoon +188.00 (N60).

Retkeily- ja ulkoilualue VR

Aluetta on osoitettu 3,28 hehtaaria. Alueen kautta kulkee sekä 20 kV:n voimajohtokäytävä että maanalaista johtoa varten varattu alueen osa (jätevesiviemäriin).

Alueelle on osoitettu alueen osa, jolle saa sijoittaa koirapuiston (kp). Koirapuisto tarkoittaa aidattua aluetta, jossa portin yhteydessä on pieni koirajätteiden keräyspiste. Koirapuistoon on osoitettu toimintaa palveleva 100 kerrosneliömetrin rakennusoikeus. Koirapuistoon osoitettu rakennusoikeus on osoitettu mahdollistamaan korkealaatuisen koirapuistotoiminnan tarpeita, jossa koiran

ulkoiluttamisen lisäksi on mahdollista tarjota esim. koirahotellipalveluja joko kunnan tai koirapuis-toalueen vuokraavan yrityksen tarjoamana. Kyseinen rakennusoikeus voi palvella myös kunnan omia ko. alueelle sijoittuvia tarpeita rakentaa retkeilyä ja virkistystä palveleva huoltorakennus. Koirapuiston mahdollisesti vaatima vähäinen paikoitustarve on osoitettu sähköasemalle johtavan ajoyhteyden varrelle.

Moottorikelkkareitti kulkee pieneltä osalta alueen eteläreunan alueella.

Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja MY

Aluetta on osoitettu 2,24 hehtaaria. Alueen pohjoisosaan on osoitettu 110 kV voimajohtoalue.

Moottorikelkkareitti kulkee alueen eteläosan halki.

5.3 Kaavan vaikutukset

5.3.1 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista tätä asemakaava-aluetta koskee teema "Toimivat yhdysverkot ja energiahuolto".

Yleistavoitteissa esitetään, että alueidenkäytössä turvataan energiahuollon valtakunnalliset tarpeet.

Eritystavoitteissa esitetään, että energiaverkostoja koskevassa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tulvien riskit.

Asemakaavan päätavoite on turvata kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän matkailukeskuk-sen energiahuolto. Asemakaavamerkinnoilla ja määräyksillä on otettu huomioon Ounasjoen tulvariskit. Siten asemakaava edistää näiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

Levin ympäristön uuden osayleiskaavan (osa 2) suunnittelualueelle on osoitettu maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), lähivirkistysaluetta (VL) ja loma-asuntoaluetta (RA). Kaava-alue rajautuu Ounasjoen Natura 2000- alueeseen (FI 130 1318). Alueen eteläosassa kulkee moottorikelkkareitti. Asemakaava poikkeaa lähivirkistysalueen (VL) ja loma-asuntoalueen (RA) osalta siten, että maankäyttö on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi. Muilta osin asemakaava noudattaa pääpiirteissään uutta osayleiskaavaa.

5.3.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavalla mahdollistetaan Levin matkailukeskuksen kehittäminen turvaamalla riittävä energian saanti.

Sähköasemalle Ounasjoen yli tulevalla 110 kV voimalinjalla on maisemallisia vaikutuksia ainakin joelta ja Karsikkosuvannon kohdalla joen itärannalla sijaitsevasta harvasta mökkiasutuksesta tarkasteltuna. Lisäksi voimalinja tulee näkymään golfkentän suunnasta Ounasjokea pohjoiseen katsottaessa. Kaukomaisemassa sähköasema voimalinjoinen näkyy lähinnä Levitunturin rinteiltä (ks. kuva). Maisemavaikutukset koetaan negatiivisina, mutta ovat välttämättömiä matkailu-keskuksen energiahuollon osalta.

Sähköaseman, alueella sijaitsevan pumppaamon ympäristön ja asemalle vievän ajoyhteyden maanpinta on tulvavaaran vuoksi korotettava tasoon +188.00 (N60). Taso on kerran 250 vuodessa esiintyvän tulvakorkeuden yläpuolella.

Tällä määräyksellä pyritään ohjaamaan tien suunnittelua niin, että lopputulos on maisemakuvan ja tulvavaaran kannalta parempi kuin ilman asemakaavaa.

5.3.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Alueella ei ole erityisiä luontoarvoja eikä kaavalla ole merkittäviä vaikutuksia luonnonympäristöön. Arvokkain osa - Ounasjoen rantavyöhyke - on kaavakartassa merkitty MY-alueeksi, ts. maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Sähköaseman sijainnista, koosta ja suuntauksesta johtuen on MY-alue kapeampi kuin yleiskaavassa varattu alue. MY-alueen leveys suunnittelualueen kohdalla on kuitenkin pienimmillään yli 75 m, mitä voidaan pitää riittävänä yleiskaavassa edellytetyn maiseman säilymisen ja Ounasjoen vesistörantojen arvojen kannalta.

Sähköasemaa rakennettaessa maanpintaa muokataan täyttöjen kohdalla. Sähköasema ja 110 kV-linjan tolpat perusmaatäyttöineen eivät sijaitse pohjavesialueella, jolloin tarvetta erityisiin suojaustoimiin ei ole.

Ks. myös kple 4.5.2 Valitun vaihtoehdon vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu sivuilla 19-22.

5.3.4 Muut vaikutukset

Koska kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse loma- tai vakituista asutusta tai toimintaa missä oleskellaan merkittäviä aikoja, ei vaaraa sähkö- ja magneettikenttien altistumiselle ole. Asemakaavalla ei ole muita vaikutuksia.

5.4 Kaavamerkinnot ja määräykset

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Retkeily- ja ulkoilualue.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Aluetta tulee hoitaa maiseman ja metsän moninaiskäytön kannalta erityisenä kohteena. Kaivaminen ja louhiminen on kielletty.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

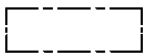
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

2

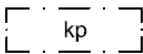
Kunnanosan numero.

100

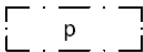
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Rakennusala.

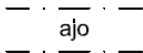
Alueen osa, jolle saa sijoittaa koirapuiston.

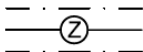
Pysäköimispaikka

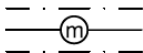
Moottorikelkkareitti

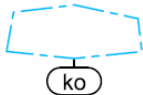
Ajoyhteys.

Sähköjohtoa varten varattu alueen osa.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Alue, jolla maanpinta on tulvavaaran vuoksi korotettava tasoon +188.00 (N60).

Alueelle laadittava korotus- ja maisemointisuunnitelma on hyväksyttävä erikseen rakennusvalvontaviranomaisilla.

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ TÄLLÄ ASEMAKAAVA-ALUEELLA:

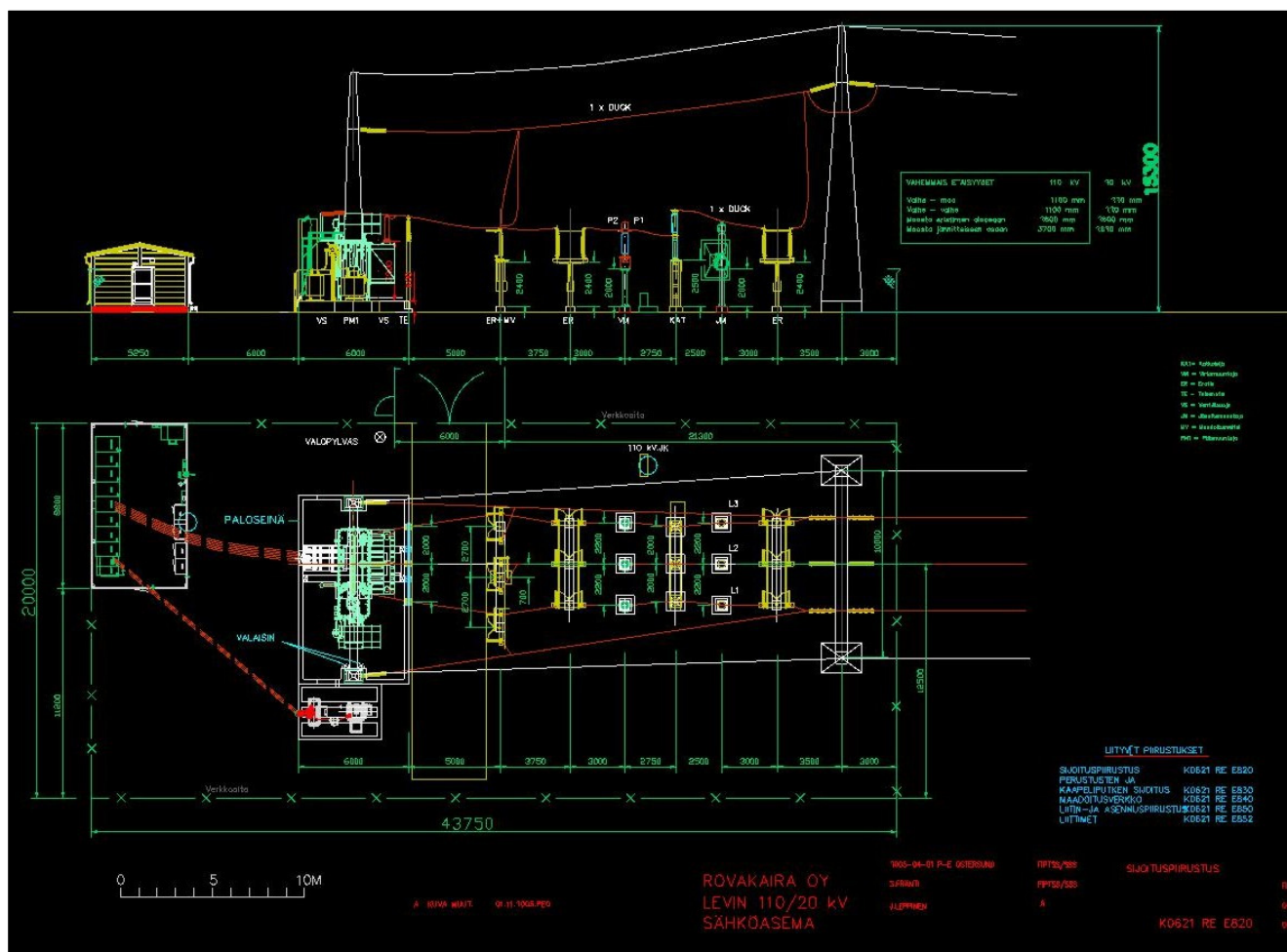
Kosteudelle arat rakennusosat on sijoitettava vähintään korkeustasolle +188.50 metriä (N60), elleivät kaavan hyväksymisen jälkeen valmistuvat selvitykset muuta osoita, taikka rakennusluvan myöntävä viranomainen ei olosuhteista johtuen vaadi rakennusta sijoitettavaksi korkeammalle. ET-alueelle saa sijoittaa sähköaseman ja sen tarvitsemat toiminnot.

5.5 Nimistö

Asemakaavassa ei osoiteta uutta nimistöä.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Sähköasema toteutetaan ao. kuvassa esitetyn sähköasemakaavion pohjalta.

Kuva 23. Sähköaseman kaaviokuva. Aidatun alueen ulkomitat on 20x43.75 m ja ensiporttaalin korkeus 15.3 m.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Ounasrannan sähköasema ja 110 kV linja on tarkoitus toteuttaa vuosien 2013-14 aikana.

TORNIOSA 10.05.2013

Jarmo Lokio
arkkitehti, YKS-122